

- ℞. Pulv. jalapp. ℞b.
C. C. Philosoph. ppt. gr. iiii.
cinnab. nativ. gr. j. fiat Pulvis.
S. Purgier-Pulver a. r. m. Decur cum
laete vel multo.
℞. C. C. sine Δ e ℞j.
arcani duplicati ℞j. Misc. fiat
Pulv.
D. S. Pulver alle Morgen i. Messer spi-
ße voll.
℞. Tinctur. bezoard. ℞ib. S. Tinctur
gegen die Wärme zu xj. Tropfen
fen/ bis vel ter de die in potu ordi-
nario.
℞. Essent. contra vermes ℞iib. S. Bit-
ter Eisen zu xv. Tropfen ins
Trincken.
℞. Olei amygd. recens. express. ℞ij. S.
Mandel-Oel a. r. m. Mane cum
juscule: nulla insecta vivunt in o-
leo, quam vis in aceto vivant.
℞. C. C. sine Δ.
Corall ppt. aa. gr. xv.
℞ dulcific. ℞j.
Sacchari in aq. rosar. solut. ℞ij. Fi-
ant. a. rotula. S. Röchlein den
Tag über zunchmen.
℞. Aq. graminis.
C. C. citrat.
nasturtii aa. ℞ib.
Spir. vitrioli ℞is gr. v℞j.
Syr. violar. ℞ij. Misc.
S. Wasser Löffelweiß.
Commendantur alia adhuc plura v. gr.
Decoctum allii cum laete.
℞. Pulv. contra vermes Augustan. ℞j.
S. Pulver vor 2. mahl.
℞. Spir. C. C. compos. ℞ib.
S. Spiritus zu 7. 9. bis 11. Tropfen.
Clysteres debent esse dulces v. g.
℞. Lactis ℞v.
Sacchari ℞vj. Fiat Enema,
Externè
℞. Ung. de arthanita live
contra vermes ℞iij.
Elixir. Propr. ℞j. Misc. fiat lini-
mentum.
S. Sälblein zum Nabel.

CASUS LXXXI.

Scabies Humida.

Puer 9. annorum dormi-verat in eodem lecto cum discipulo suo scabioso, & idem contraxit malum, tument manus cum rubore & magnis pustulis, facies pallet, circa vesperam molesto turbatur pruritu.

Species ferè semper est ex Contagio, scujus causa est salacidum, quod cum chylo vel lacte ad angustissima vascula in corporis ambitu delatum ibidem cum al-

cali effervescit, fibrillas rumpit, unde omnia illa quæ in cute conspiciuntur phaenomena prodeunt.

H h 2

Circa

Circa vesperam confectus ille salium magis percipitur, & etiam intenditur, quia tunc humores tardius moventur in motu progressivo ob Solis discessum. Inter stragula major pruritus, quod à calore lecti salia illa suscitentur, neque tamen ob atmosphæra occupantis spatium, inter corpus & stragulum densum avolare possunt, hinc majori cum impetu arietant in fibrarum latera.

Causæ antecedentes sunt errores in cibo & potu commissi. Pueri qui acida ingurgitant, & tempore æstivo fructus immaturos comedunt, tempore autumnali fiunt scabiosi.

Quia ab hoc sale chylicatio perturbatur, atque succus nutritius viscidior & acrior fit, obnoxii redduntur scabiosi variis generis febribus, fiunt cachectici, sæpiusque contabescunt.

Ante omnia hic acutissima Dieta instituenda vitatis omnibus acidis, austeris, viscidis, & salis. Nocet itaque vinum, cerevisia crassa, tabacus &c.

Convenit verò pro potu ordinario sequens.

℞. *Ligni quajaci* ℥ss.
santalirubri ℥ij.
cinamom. ℥ss.

Coque cum aq. fontanae mensura.
Colatura detur.

Quia etiam multum salis per purgationem foras eliminatur, detur Decoctum sequens:

℞. *Decoct. splenet. Mysf. partem tertiam.*

S. *Laxier. Franck. auffz. oder p. Morgen.* pro doli ℥ij.

Vel ℞. *Extract. Diacartham.* ℥ij.
solve cum aq. fumarie, adde.

Crem. tart. gr. vij.

Syr. de cichor. c. rheo ℥ss.
aq. cinamom. ℥j. Misc.

Detur q. i. m.

Post hæc Sudores elici debent in lecto, exhibito rob. sambuci ad ℥ij.

Convenit quoque egregie Potus Theæ vel Tinctura ℥. ad gr. xv.

Præparantia sive digerentia ut vulgo vocantur hic magnæ sunt efficacie, quia acrimoniam valde temperant diluendo scil. Salia, sicque obstructions referant.

Inter hæc omnibus palmam præcipit sequens *Timei.*

℞. *Herb. agrimon.*

scabios.

acetos.

fumar.

capill. vener. aa. mʒ.

Flov. Borrac.

bugloss. aa. p. ss.

Rad. lapathi acuti.

Polypodii q. aa. ℥vj.

cichor. ℥ss.

liquirit. ℥ss.

enula ℥ij.

Incisa coque in terribilatis ℥ij. In colatura solve Syr. capillor. Vener. ℥ij.

Salia volar. oleosi stomach. gr. xxx
Misc.

S. *Morgens und Abends ein Glas gen voll.*

Externè

℞. *Lapid. scissilis* ℥ss.

salis saturni ℥ij.

℥. *dsaphoret.* ℥j.

cinnab. nativ. ℥j.

buryri recent. q. l.

Fiat Unguentum. S. *Salbe.*

Timeus habet unguentum probatissimum.

℞. *Pulv.*

℞. Pulv. cort. lauri.
Sulph. citrin. aa. ℥ij.
enula ℥℞.
vitrioli albi. ℥iij.
styrac. liquid. q. l. ut fiat unguent.

Si citò sanare velis

℞. Unguenti rosati ℥ij.
precipitati rubri ℥ij. Misc.
Vel ℞. Unguent. albi camphor. ℥ij.
sulphuris ℥℞.
Zii dulcis ℥ij. Misc.

Nota: Spiritus vini addi quoque potest omnibus linimentis cum successu.

Interne sæpius detur sulphur in substantia ad ℥j.

In potu ordinario detur liquor tartari ad guttas xx. vel xxx.

Convenit quoque lotio cum Tinct. nicotian. cum spir. vini vel cum vino Gallico parata.

Quibus res angusta domi, coquunt nicotianam cum cerevisia.

Hoc modo curatur etiam Herpes, Achor, & tinea capitis vulgò der böse Grind.

Vel utere in his aq. calcis viva, vel

℞. Nicotian. m. ij.

fuligin. ℥ij.

Coque cum aq. ferrar. ℥xx, S. Bde hung.

Eadem quoque conveniunt in gutta rosacea præsertim si internè Potus Theæ largiter fumatur, atque frequentius sudores eliciantur.

Sæpius tamen omnibus externis præstat Spiritus vini camphoratus cum tinctura myrrha & spir. & c.

Qui liber esse vult à pustulis & furunculis in facie, vitare debet omnia acidam in cibo quam in potu, vinum, cerevisiam crassam, spiritum vini, & pro Potu ordinario bibere Decoctum C. C. cum flor. violar. & semine fœniculi, vel aliud cum sarsaparilla, liquirit. santal. tantillo cinamomi & Thea paratum.

CASUS LXXXII.

Metus abortus.

Nobilis scemina, bis abortum passa, jam tertio gravida, undecima septimana dolore lumborum, & imi ventris corripitur, hinc iterum abortum metuit, ac proinde opem medicam implorat.

Affectus hic metus abortus vocari potest, metus enim est abortum præcavere, cum factus in factus fieri nequeat.

Abortus causæ potiores sunt vel plethora uteri, sive particulatis & inde nata pressio placenta; uterinæ, vel acrimonia succi nutritii seu lactis, seu gravius quod-

Hh 3

dant

dam animi pathema, vel causa aliqua externa, casus v. gr. ab alto, percussio; si causam in ipso sœru mortuo querere velis, per me licebit, quamvis hanc sub acrimonia succi nutritii comprehenderim.

Nostræ huic agræ suademus statim V, S, in brachio, quâ sanguis ad ʒviii. extrahi debet.

Purgantia quæ ab aliis commendantur, nobis sunt suspecta, transimus itaque statim ad confortantia, vulgo dicta, h. e. quæ acidum temperant, v. gr. *Tinct. corall.* ʒß. S. *Tinctur* ʒxxj. bis xv. *Tropfen.*

ʒl. *Aq. core. citr.*

meliss. c. vin. aa. ʒj.

bals. embryon. ʒij.

Aq. borrag. ʒij. *Misc.*

S. *Wasser zur Tinctur.*

Vel ʒ. *Pollin. ebor.*

corall. aa. ʒij.

Pulv. Marchion. ʒß.

gran. kerm. ʒj. t. *pulv. S. Morgends und Abends ein Messer Spitze voll*

ʒ. *Aq. bugloss.* ʒiv.

Cinam. ʒj. *Misc. S. Wasser zum Pulver/*

Vel ʒ. *Tinct. gran. kerm. S. Tinctur* ʒxxj. *Tropfen.*

Externè convenit *Peau d' Hongrie*, vel *aq. mirabilis*, *agua carbuncul. balsamus embryonum* pro inunctione imi ventris, alii commendant *Unguentum Comitissa* tanquam adstringens, sed notum est, non dari adstringentia.

Dieta sit excarnis, fugiat fœtida, frigida, calidiora aromatica, vinum, clysteres: Potui injiciantur *core. citr. rec.* vel *rad. caryoph.* plura vide apud *Timæum à Gûl. Dentlee*: Putem tamen hæc in quo vis casu sufficere posse.

C A S U S LXXXIII.

Gangræna.

Senex, septuagenario major, duu conquerebatur de dolore pedis sinistri, præsertim in planta & digitis, appositum fuit vesicatorium in dorso, cessat mox dolor, sed color cutis mutabatur in lividum, caro spongiosa erat, cum motus & sensus imminutione.

Hic affectus est gangræna, à scorbuto, vel senio ortum trahens.

Causa est obstructio & coagulatio lymphæ acerrimæ, in tubulis membranosis & carnosis, & cum sanguis in vasis suis stagnare quoque cogeret, ejus totalis corruptio & putredo brevi fuit sequata.

Quod in glandulis est cancer, quod in

ossibus est caries, hoc in partibus membranosis & carnosis est gangræna.

Causam dicimus esse acidum corrosivum, exedens fibras carnosas & membranosas, in d tandem etiam osseas, & tunc vocatur *sphacelus*, quem Chirurgi nostri vocant *den kalten Brand* / gangrænam

verò

verò den varmen Brand: differunt autem solo gradu.

Fit autem gangræna facilè à fortiori ligatura vel frigore potentiori, vel à læsione aliqua externa, contusione, morfu animalis venenati, vel ab usu imprudenti repellentium & adstringentium, in inflammationibus, vel sicuti dixi à scorbuto, ut & ab ambustione.

Phænomena explicatu sunt facillima, in principio enim dolor est ab acido, verum discissis jam fibrillis nerveis, nullus amplius sensus, nullus motus superest, vita enim partis alicujus consistit in transmissione fluidorum, ubi verò illa cessat irrigatio, pars hæc non amplius est pars corporis, sed jam calore, colore, mollitie, aliisque privatur.

Et cum sanguis etiam per vasa majora profluere non possit, mirum non est, si tandem malum toti massæ sanguineæ communicetur, & æger talis ex lypothymis, febris lypiria, agmen claudente sopore profundiore, intereat.

De hoc affectu optimè inter Veteres scripsit *Fabricius Hildanus*, in cujus mendendi methodo hoc unicum displicet, quod juxta veterum sententiam in principio inflammationum aliorumque morborum, adstringentibus & repellentibus usus fuerit; cum è contra in recentiorum Chirurgorum scriptis hoc unice placeat, quod ne unicum quidem adstringens vel repellens reperiat, testes sunt Chirurgia *Myns.* scripta *Oberkampfs* *Blancardi*, aliorumque.

Curatio nititur his indicationibus: 1.

Motus fluidorum in parte sana quantum quidem possibile est conservandus, 2. illud quod jam mortificatum, à parte sana separandum, 3. vitibus, cotidi & cerebro prospiciendum.

Ad primum scopum assequendum pars gangrænosa statim scarificanda, deinde epithema, in collegio Chirurgico descriptum, applicandum, vel imponatur *Spir. matricalis* cujus descriptio hæc est:

℞. *Myrrh. mastich. oliban. succin.* aa. ℥ij. aff. *Spiritus vini* ℔ij. dest. ℞. *Spir. hujus matric.* ℔℔. *Spir. C. C. comp.* ℥j. *Misc. S. Nuffschlag.* Vel adhiberi possunt remedia à *Timæo* commendata,

Pro secundo scopo, imponenda cataplasmata, v. gr. ℞. *farin. sem. lin.* ℔℔. coque cum *cerevis. optim.* f. Catapl. factâ jam separatione *Ung. digestivum* vel *Apostol.* addito *Spirito vini* & *succo chelidonii* imponendum, atque cataplasma aliquam diu adhuc continuandum.

Pro tertio scopo ℞. *Sperm. cet.* ℥j. pro 2. dosibus ℞. *Spir. C. C. compof.* *Spir. cephal.* aa. ℥℔. *Misc. d.* ad gr. xv. ter de die cum aqua *ceras. nigr.* vel *lil. convall.*

Sudorifera quoque conveniunt, quia obstructions potentius referant v. gr.

℞. *Ag. cord. Sax. c. camph.*
℥j. *sambuc.* aa. ℥vj.
diascord. ℥j.
℥nij *diaph.* gr. xij.
Tinct. CC. comp. gr. viij.
Misc. pro 1. dosi.

CASUS

CASUS LXXXIV.

Gonorrhœa cum suspitione luis
Venereæ

Officiarius quidam conqueritur de molesto seminis profluvio, tumore testiculi sinistri, doloribus artuum vagis, lassitudine totius dolore capitis, noctu præsertim affligente, adest continuus urinæ ardor, observavit ante aliquot septimanas pustulas quasdam in glande, quæ citò iterum dispersuere.

Affectus hic est gonorrhœa virulenta, quæ jam in luem Veneream degeneravit.

Causa est acidum quoddam viscidum, seu ut loquuntur, fermentum malignum, ex impuro coitu susceptum, quatenus mulier illa laboravit gonorrhœa virulenta, hoc est, exulceratione glandularum vaginæ uteri.

Acidum illud glandem per poros intrat, & fluidis miscetur, eorundemque restagnationem, visciditatem, causatur: Et dum cum sale alcali effervescit, fibras glandulosas discindit, & exulcerationem prostaticarum excitat. Delatum ad sanguinem & lympham, istos humores tardius progredi facit, hinc lassitudo, dolor artuum, & capitis.

Semen, quod nihil aliud, quam laudabilior chyli pars, acescit, vel potius putrescit, dum acidum & alkali inter se confluantur, hinc semen quod excernitur, nunc flavescit, nunc viridescit, fœtorem quoque putridum spargit.

Liquor tamen ille non omnis est genitalis, sed maxima ejus pars est lymphæ putrida, ex prostaticis exulceratis profluens, quas exulceratas si urina attingat, ardor percipitur, & cum urethræ glandulæ sæpius etiam læsæ sint, dolor & ardor per totum canalem sentitur.

Noctu malum hoc ingravescit quia tunc humores magis commoventur, quam interdum.

Hic affectus, ubi altas egerit radices, gravissima inducit symptomata, dum acidum istud corrosivum glandulas & cartilagineas narium & faucium exedit, ossa cariiosa reddit, vel succum nutritivum eorundem coagulando, topbos producit, in capite, fronte, circa mentum, & inguina sæpius pustulæ erumpunt, quatenus ob glandulas miliares exulceratas, lymphæ corruptæ refluxus impeditur, hinc exulceratio canaliculorum, & puris generatio.

Curatio in eo consistit, ut 1. totius purgatio instituat: 2. acidum istud corrosivum, mediantibus sudoribus evacuetur:

& j.

& 3. illud quod in prostaticis et aliis glandulis fixius haeret, temperetur per appropriata.

Pro primo scopo

℞. *Extracti Panchimag. Croll. g. xij.*
Scammon, correct. gr. v.
 ℞ *dulcis gr. viij.*
olei therebint. gutt. lxx. Fiant Pill.
num. xv. pro i. dosi.

Vel ℞. *Extracti Rhei ℞j.*
 ℞ *dulcis. ℞℞. Misc. fiant Pill.*
pro dosi.

Laudatur etiam sequens conditum.

℞. *Pulpa castiae rec. extracti ℞j.*
therebint. venet. lota. ℞ij.
 ℞ *dulcis.*
℞ is prunell.
lapid. cancror. ppt. aa. ℞j.
℞. vol. succini ℞ij.
Syr. de althea Fernell. q. i. Misc.

Fiat conditum. Dosis magnitud. N.
 M. bis & ter de die.

Pro secundo: ℞. *Lign. sancti. ℞vj rad.*
sarsap. ℞j bardan. maj. ℞℞. lign. junip.
℞℞. inf. in aq. font. calid. ℞vj.

Stent per 24. horas in loco tepido, de-
 in coque ad remitt. 4t. Colat. D. S.
 Schwitz = Franck. Sumantur singulis
 diebus horis matutinis ℞vj, & beneficio
 Spir. vin. accensi eliciantur sudores per
 integram horam, in laconico, vel si aliter
 fieri non possit, in lecto.

Continuetur haec aura sudorifera per
 dies xvij. vel xx. ita tamen, ut die vij. xiv.
 xxj. purgans iterum exhibeatur, in quo
 dosis ℞ *dulc. ad gr. xij. vel xv. augeti*
potest.

Pro tertio: ℞. *Aq. ex thereb. destill.*
Querc. ℞vj. Tinct. succin. ℞℞. Misc. S.

Wasser / Morgens und Abends zwey
 Löffel voll.

Vel ℞. *Aq. ex thereb. aq. contr. ar-
 dor. urinæ Myns. aa. ℞ij. D. S. Wasser*
zum Spiritu.

℞. *Spir. thereb. C. C. comp. aa. ℞℞.*
Misc. S. Spiritus Morgens und Abends
ix. vel xi. Tropffen.

℞. *Mastich. gumm. Elem. aa. ℞j.*
*terr. Japon. ℞j. camphoræ ℞ij. cum the-
 reb. fiant pilul. cicer. magn. S. Pillen*
funff a. i. m.

℞. *Ol. succin. gutt. x.*
therebint. gutt. v.

Balsam. Peruvian. gutt. iij.

Denur cum vino calido saccharat. Vel
 ℞. *Balsami Copaiua gutt. x. ad xv. cum*
potu calido.

℞. *Therebint. venet. coct. ℞℞.*

lapid. cancror. ℞ij.

Balsam. Indici ℞j.

camphor ℞℞.

ol. sabin. gutt. xx.

Fiant Pillul. x ℞j. num. v. S. Pillen
 davon funff a. i. m.

℞. *Cantharid ℞℞.*

Spir. vini ℞xij.

Cantharides groſſe contusi ligantur in
 nodulo & suspenduntur in Spir. vini
 Stent per noctem in cineribus calidis, Do-
 sis cochlear j

℞. *Olei succini.*

Juniperi aa. ℞j.

Spir. Vini ℞v. Misc.

Mane & vesperti cochlear in vino pro-
 pina.

℞. *Therebint. ℞j.*

Balsami Peruviani gutt. vj.

extracti Rhei ℞j. Misc. fiat Elect.
pro una dosi.

li

℞. *Tinct.*

℞. *Tinct. verm. majal.* cum alcali
Tartari parat. gtt. x. cum aqua Pe-
trofelini vel in vino.

His & similibus diureticis Venenum
per eas expellitur vias per quas fuit ad-
missum.

Contra tumorem testicularum:

℞. *Foec. vin.* ℥ij. *farin. secalin.* ℥j.
pulverif. sem. cumin. ℥ij. *campb.* ℥ss.
spir. vin. q. l. f. catapl. calidè adhiben-
dum.

Pro injectione ℞. *Vini gallici albi* ℥ij.
misce pp. ℔. *Misc.*

Vel ℞. *Aq. Thea* ℥ij. *campb.* gr. x.
Misc.

Vel *Decoctum Thea cum lacte* factum
injiciatur.

Nihil tantoperè retardat curationem,
quàm faucium exulceratio, hinc

℞. *Tinct. lign. sassaf.* ℥j. *decoct.*
lign. Guajac. ℥vij. *muria limon. spir.*
cochlear. aa. ℥ss. *spir. vin.* ℥ij. *M. S.*
Gurgeltwasser.

℞. *Raf. lign. Junip.* pulv. ℥ss.

Mastich. carann. aa. ℥j.

cinnab. vulg. ℥ss. *Misc. f. pulv.*
gross.

S. Kauchpulver.

Eger absteineat à vino, neque se ex-
ponat aëri, bibat decoctum ligni Guaja-
ci, quod vocant secundarium.

MONITA MEDICA,

DE

Morbis Chronicis.

I.

Medicamenta in affectibus
chronicis largiori dosi & co-
pia præ scribenda sunt, ut usus
eorum per tempus aliquod
continuetur. Spectant igitur huc pul-
veres digestivi in magna quantitate præ-
scripti. Pilulæ laxativæ, ut singulis septi-
manis ad minimum semel vel bis purgent.
Destillata quæ per aliquot septimanas
continuari possunt. Aquæ aperitivæ.

II. Omnimodo allaborandum est, ut
purgationes bene operentur & quidem
satis fortiter, & non prins etiam famam
apud illos acquireret, nisi largiter eos pur-

get. Ut verò hoc obtineat, digestiva
purgantibus miscenda sunt cum gr. iv.
vel v. pulv. jalap. vel cum ℔j. fol. senn.
sequenti verò mane *insusum purgans* da-
ti potest, cui semper addatur ℔j. pulv. ja-
lap. ex gr. *decocto fol. senn. Myns.* adde
colatur. ℔i. vel gr. xxv. pulv. jalap. Huc
quoque spectat *decoct. splener. Mynsicht.*
cui addendum ℔j. pulv. jalap. Omnia
illa purgantia erunt hic egregia quæ *B.*
Michael. habet in suo Collegio practico
super Jonston. Dandum tamen aliquid
consuetudini & credulitati, & medica-
menta in forma pilulari exhibenda ali-
quando, quia putant illas omnium opti-
me